TOIMEENTULOTUEN HAKIJALLE

Toimeentulotuki on tarkoitettu tilapäiseksi avuksi ja on viimesijainen etuus. Viimesijaisuus edellyttää hakijan selvitystä siitä, ettei hän voi saada toimeentuloaan esimerkiksi ansiotyöllä, yritystoiminnalla tai muista tuloista tai varoista.

Hakijan on aktiivisesti pyrittävä parantamaan toimeentulonsa edellytyksiä esimerkiksi hakeutumalla työhön, työkokeiluun tai harjoitteluun tai ammatilliseen koulutukseen.

Ennen toimeentulotuen hakemista hakijan tulee huolehtia siitä, että hänelle kuuluvat ensisijaiset etuudet on laitettu vireille esim. työttömyysturva, asumistuki, opintoraha ja -laina sekä elatusturva.

Toimeentulotuen rakenne

Toimeentulotukea myönnetään pääsääntöisesti sille kuukaudelle jolloin hakemus on saapunut. Oikeus toimeentulotukeen määräytyy laskelman perusteella.

Perheen tulona huomioidaan kuukauden käytettävissä olevat nettotulot ja varallisuus sekä menona **perusosa** ja **toimeentulotukeen oikeuttavat** muut menot. Mikäli laskelmassa huomioidut menot ovat tuloja suuremmat, on hakija oikeutettu erotuksen suuruiseen toimeentulotukeen.

Perusosan suuruus vaihtelee perhekoon ja huollettavien lasten iän mukaan. Perusosan suuruus määritellään toimeentulotukilaissa ja asetuksessa.

TOIMEENTULOTUEN PERUSOSIEN MÄÄRÄT 1.1.2013 lukien:

Yksin asuva	477,26 €
Yksinhuoltaja	524,99 €
Muu 18 vuotta täyttänyt (avio- ja avopuolisot, kumpikin)	405,67 €
Vanhempansa tai vanhempiensa luona asuva 18 vuotta täyttänyt henkilö	348,40 €
10 - 17-vuotias lapsi	
1. lapsi	334,08 €
2. lapsi	310,22 €
3. jne. lapsi	286,36 €
Alle 10-vuotias lapsi	
1. lapsi	300,67 €
2. lapsi	276,81 €
3. jne. lapsi	252,95 €

Perusosalla katetaan seuraavat menot: ***(näistä menoista EI liitetä tositteita hakemukseen):***

- ravinto- ja vaatemenot
- vähäiset terveydenhoitomenot (ilman lääkärin määräystä hankitut lääkkeet, hoitotarvikemenot sekä muuhun kuin sairauden hoitoon määrätyt lääkkeet)
- henkilökohtaisesta ja kodin puhtaudesta aiheutuvat menot
- paikallisliikenteen käyttö
- lehtitilaukset
- puhelinkulut
- informaatiomenot
- harrastus- ja virkistysmeno
- muut jokapäiväiseen toimeentuloon kuuluvat menot.

Perusosan lisäksi toimeentulotuessa huomioitavat menot: ***(näistä menoista liitettävä tositteet hakemukseen)***

- kohtuulliset asumismenot (vuokra/yhtiövastike, vesi- ja lämmityskulut, asuntolainan korot)
- kohtuullinen taloussähkö
- kohtuullinen kotivakuutusmaksu
- julkiset terveydenhuoltomenot
- kohtuulliset työmatkakulut
- lasten päivähoito- ja iltapäiväkerhomaksut (ensisijaisesti haetaan maksuvapautusta).

Sosiaalityöntekijä päättää erityistä selvitystä ja harkintaa vaativista toimeentulotukiasioista.

Perusosan alentaminen

Jos toimeentulotuen hakija on ilman perusteltua syytä kieltäytynyt tarjotusta työstä tai työvoimapoliittisesta toimenpiteestä, perusosaa voidaan alentaa enintään 20 prosentilla. Toistuvasti edellä olevasta menettelystä kieltäytyvältä voidaan perusosaa alentaa enintään 40 prosentilla. Perusosan alentamisesta päätetään enintään kahden kuukauden ajaksi kerrallaan. Alentamispäätöksen yhteydessä sosiaalityön-

tekijä tekee asiakkaan kanssa suunnitelman siitä, miten asiakas voi jatkossa edistää työllistymistään ja itsenäistä toimeentuloaan.

Hakuohjeet ja tarvittavat liitteet

Samassa osoitteessa asuva avio- tai avopari ja huollettavat lapset kuuluvat samaan ruokakuntaan, joten myös perheenjäsenten tulo- ja menotiedot tarvitaan.

Myös pankkitilillä olevat varat, osakkeet tai sijoitusrahasto-osuudet ovat ensisijaisia toimeentulotukeen nähden.

Toimeentulotukihakemuksen täyttämisessä on huomioitava

- lue ja täytä hakemus huolellisesti
- allekirjoita hakemus
- tarkista, että kaikki hakemuksessa luetellut liitteet ovat mukana hakemuksessa

Yleiset liitteet:

- Virkatodistus (saa kirkkoherranvirastosta tai maistraatista)
- Viimeisin esitäytetty veroilmoitus tai verotuspäätös kokonaisuudessaan (ei verokorttia eikä selvitystä ennakonpidätysperusteista)
- Tiliotteet kaikilta perheenjäseniltä viimeiseltä kahdelta kuukaudelta kaikista tileistä
- Vuokrasopimus
- Talonkirjaote
- Asunnottoman tulee osoittaa luotettavasti oleskeluosoitteensa
- Työttömiltä tosite ilmoittautumisesta työnhakijaksi tai työvoimapoliittinen lausunto
- Opiskelijoilta oppilaitoksen opiskelutodistus
- Velkajärjestelyssä olevilta velkajärjestelypäätös ja maksuohjelma

Selvitys varoista

- Tiliotteet kaikilta perheenjäseniltä viimeiseltä kahdelta kuukaudelta kaikista tileistä
- Osakkeiden ja sijoitusrahastojen markkina-arvo (pankin tosite)
- Kuolinpesän perunkirja, mikäli hakija osakkaana kuolinpesässä
- Muut säästöt ja muu varallisuus (esim. vapaa-ajan asunto, auto)

→ Realisoitavissa oleva omaisuus huomioidaan toimeentulotukilaskelmassa

Tositteet tuloista:

- palkkalaskelmat kahdelta edelliseltä kuukaudelta
- päätökset sosiaaliturvaetuuksista ja niiden viimeinen maksuilmoitustosite
    - o työeläkkeet, kansaneläke
    - o ansiosidonnainen työttömyysturva, työmarkkinatuki,
    - o peruspäiväraha, koulutustuki, kuntoutustuki tai -raha
    - o sairaus-, vanhempain- tai äitiyspäiväraha, lastenhoidontuki
    - o elatusapu/-tuki
    - o asumistuki
    - o opintotukipäätös ja pankin todistus opintolainan nostosta
    - o muut mahdolliset etuudet
- selvitys vireillä olevista etuuksista
- yrittäjiltä yrittäjätuloselvitys, viimeisin vahvistettu tilinpäätös sekä tulos- ja taselaskelmat viimeiseltä kolmelta kuukaudelta, kirjanpitäjän todistus yrittäjän yrityksestään saamista tuloista viimeiseltä kolmelta kuukaudelta (palkat, yksityisnostot)
- tositteet muista tuloista (esim. vuokratulot)
- Alle 18-vuotiaan lapsen omat tulot huomioidaan siltä osin, kun tulot kattavat hänen osuutensa menoista (perusosa, osuus asumiskuluista, omat terveydenhuoltomenot). Ylimenevää osuutta ei huomioida tulona.

Tositteet menoista

- erääntyvät vuokra- tai yhtiövastikelaskut ja kuitti viimeisestä maksusta
- omistusasunnossa asuvilta selvitys asunnon hankinta-ajankohdasta, hinnasta sekä asuntolainan pääomasta, lyhennyksistä ja koroista
- erääntyvät sähkö- ja vesilaskut
- erääntyvä kotivakuutuslasku ja vakuutuskirja
- muut välttämättömät asumismenot
- alkuperäiset kuitit ja laskut julkisen terveydenhuollon menoista (joissa eräpäivä hakemuskuukaudelle)
- apteekin kuitit ja reseptikopiot julkisen terveydenhuollon sairauden hoitoon määrää-

mistä lääkkeistä

- palkkatyössä olevilta tositteet työmatkakuluista

Toimeentulotuen hakeminen

Toimeentulotukea haetaan pääsääntöisesti kirjallisesti silloin, kun hakija ei ole muun kuin taloudellisen tuen tarpeessa.

Hakemuslomakkeita saa:

- sosiaalikeskuksen sisääntuloaulasta osoitteesta Linnankatu 23,
- Varissuon sosiaalitoimistosta (Kousankatu 1) ja
- Pernon sosiaalitoimistosta (Hyrköistentie 26-28)

Toimeentulotuen hakijan on annettava kaikki tiedossaan olevat toimeentulotukeen vaikuttavat välttämättömät tiedot. Puutteellisesti täytetyn tai ilman tarvittavia liitteitä toimitetun hakemuksen käsittely pitkittyy ja hakemus voidaan hylätä (Toimeentulotukilaki 17 § ja Hallintolaki 31 §).

Hakemuksen palauttaminen:

Turun kaupungin hyvinvointitoimiala/Etuuskäsittely
Linnankatu 23
20100 TURKU

Ulkomaalaistoimiston tai jälkihuollon asiakas toimittaa hakemuksen omaan yksikköönsä.

Ilmoitusvelvollisuus

- Asiakkaalla on velvollisuus esittää kaikki asian ratkaisemiseksi tarvittavat tositteet ja selvitykset. Väärien tietojen antaminen viranomaisille on rangaistava teko.
- Asiakas on myös velvollinen ilmoittamaan muutoksista, jotka vaikuttavat hänen toimeentulotukioikeuteensa.
- Sosiaaliviranomaisilla on oikeus saada asiakasta koskevia tietoja muilta viranomaisilta. Asiakastietoja rekisteröidään sosiaalikeskuksen tietojärjestelmään.

Toimeentulotukihakemusten käsittely

Toimeentulotukiasiat käsitellään kirjallisten hakemusten perusteella keskitetysti Asiakasneuvonnassa ja etuuskäsittelyssä. Hakemukset käsitellään saapumisjärjestyksessä.

Hakemuksen perusteella käsittelijä tekee laskelman ja siihen perustuvan toimeentulotukipäätöksen. Hakemukset käsitellään viimeistään seitsemän arkipäivän kuluessa.

Puutteellinen hakemus johtaa lisäselvityspyyntöön ja käsittelyajan pitenemiseen.

Pitkittynyt toimeentulotuen tarve vaatii tilanteen selvittämistä sosiaalityöntekijän kanssa. Sosiaalityöntekijä laatii yhdessä asiakkaan kanssa asiakassuunnitelman, jossa määritellään, miten asiakas selviytyy jatkossa ja pystyy parantamaan elämäntilannettaan. Suunnitelma tarkistetaan säännöllisin väliajoin asiakkaan tilanteesta riippuen.

Peruutathan aikasi, jos et pääse tulemaan varatulle ajalle!

Ajanvarauksen puhelinnumero:
02-262 5001
Arkisin klo 08.30 - 15.00

Info-piste
Linnankatu 23
Info-pisteestä saa tarvittaessa apua toimeentulotukihakemuksen täyttämiseen arkipäivisin **klo 12.00 - 14.00**.

Sosiaalikeskuksen sisääntuloaulasta (Linnankatu 23) ja Varissuon sosiaalitoimistosta (Kousankatu 1) voi soittaa maksutta sosiaalikeskuksen työntekijöille.